

Molí i trinxeres de la guerra.

amb l'intent dels majors de fer-los temor als xiquets per tal que no s'allunyaren del poble,...; Que si anaves una nit fosca, t'apareixia un enterramorts maligne vestit de morat!, ;Que si n'hi han soldats enterrats en les trinxeres! ;no remenes la terra que t'exiran!; Al molí per les nits s'amaguen les ànimes perdudes que vaguen pel cementeri, des d'allí no poden vore el poble, i pugen al cim del turó per observar la vida del vius, triant i esperant als nous benvinguts al seu món tenebrós...!

L'última vegada que vaig estar al lloc, vaig vore els elements materials d'una ofrena votiva recent, associada amb algun desig o promesa. Al costat est del molí comença l'exida de l'entramat de tres fileres de trinxeres republicanes encarades cap al nord, i que envolten la montanyeta, defenien esta posició en la guerra civil 1936-39, fins no fa molt encara es podia vore per la montanyeta de Matagats alguns fragments de bombes de mà "de pinya" i d'obusos d'artilleria.

El 26 de setembre de 1996 J.E.P.B. vaig depositar al Servei d'Investigacions Arqueològiques i Prehistòriques, unes mostres testimonials de fragments ceràmics medievals i moderns molt esmicolats d'origen superficial, els mes antics de l'època baix-medieval, tal vegada

provenients dels començaments d'activitat del molí.

2- Molí de vent de Torrenostra = desaparegut, als començaments de la guerra civil 1936-39, l'assolaren dinamitant-lo, i aprofitaren tota la pedra per fer-ne matxaca i utilitzar-la fen la base del nou camí-carretera en construcció que uniria Torreblanca i Torrenostra, el tram final del nou traçat va ser polèmic, en especial al voltant del molí, l'excusa de l'enderrocament va ser que el molí era el lloc on s'uniria el camí nou amb el camí vell, una rectificació del traçat d'última hora va apartar la nova carretera cent metres d'este punt, l'enderrocament del molí, va significar obtindre la pedra a peu d'obra, i abaratir costos de transport i extracció d'esta matèria primera indispensable, per construir el firme, que el van fer amb la base de matxaca que feien uns 14 hòmens, (matxacants) llogats pel contractista Josep Maria Pavia de Santa Magdalena de Pulpis, este home va morir poc després en la postguerra, la informació es d'Antonio Calvet Sales, mariner i fill de Torrenostra, quan era xiquet amb els seus amics anaven a jugar a guerres al molí de vent, i es tiraven pedres des de dalt a mode de projectils, el molí era lloc d'acampada dels carros dels gitanos errants, que passaven molt sovint per Torrenostra. El molí estava rodejat d'altres elements arquitectònics avui dia desapareguts (corrals, sènies, mota de maganya, cases.....), situat al costat dret de l'antic Camí Vell de la mar, que anava de Torreblanca fins Torrenostra, estava lindant a l'antiga finca de "Maganya", entre l'actual xalet de Leuba i el xalet de "Sendera", actualment estaria a deu metres al

Davant del vehicle estava el molí de Torrenostra